

prof. dr hab. Janusz Trempała

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego

O pułapkach pomiaru osiągnięć szkolnych: „przeciętny uczeń” nie istnieje

Współczesna edukacja jest nastawiona na przeciętność, począwszy od treści programów nauczania, a kończąc na ocenie osiągnięć szkolnych. Stawiam tezę, że koncentrując uwagę na wartościach średnich pomiaru osiągnięć uczniów, ignorujemy zmienność, co ogranicza w sposób istotny zrozumienie dynamiczności zachowania, rozwoju i uczenia się (nabywania wiedzy i umiejętności) uczniów. Podejście skoncentrowane na tendencjach przeciętnych nie jest dobrze dopasowane do dynamicznej natury zjawisk diagnozowanych w edukacji i może być źródłem wielu artefaktów. Do pułapek, w jakie w tym podejściu najczęściej wpadamy, zaliczyć należy: (a) statyczność pomiaru, (b) uśrednianie jego wyników, (c) traktowanie odchylenia standardowego jako błędu pomiaru i szumu informacyjnego, którym nie warto się zajmować.